

21

De vita & morte ILLVSTRIS ET GENEROSSI VIRI DOMINI TYCHONIS BRAHEI, EQVITIS DANI, Domini in Knudstrup, Huenæ Helleßponti Insulæ Præfe- cti, Astronomorum hoc seculo Principis, die 24. Octobris, Anno M. D C I. Pragæ desiderati,

ORATIO FVNEBRIS

Iohan. Iessenii à Iessen.

S V S P

ICIO.

P R A G AE

Typis Georgij Nigrini. Anno M. D C I.

EFFIGIES TYCHONIS BRAHE OTTONIDIS DANI
DNI DE KANDSTRP ET ARCS VRANIE NEVRG IN
INSULA HELLISPORTI DANICI HVENNA FUNDATORIS

NON HABERI
SED ESSE

RVDOLPHO II. IMPE-
RATORI INVICTISSIMO, A VGV-
STISS MOQVE, DOMIMO SVO
CLEMENTISSIMO.

IAmidum, CLEMENTISSIME CAESAR, patriam deseruimus Daniam , consanguineos , & quos charos habuimus,& à quibus amati sumus,omnes. Peregrinationem hanc lubenter tulimus & sustinuimus fortiter. Nam illorum instar omnium nobis erat parens noster Tycho Braheus. Sed cùm nunc is etiam, ità iubente Deo, vitam hanc mortalem cum immortali alterâ commutarit,quò felicior, eò nos,tanto solatio , & præsidio maximo destitutos , longè reddidit infeliciores. Nuspiam igitur, post DEVM,quàm in Te, nobis orphanis, spes vnica summaque relicta cum sit , in Tuam nos tutelam & protectionem recipi , clementiâ erigi atque seruari, subiectissimi supplicamus.

Tychonis Brahei heredes.

DE VITA ET MORTE DN.
TYCHONIS BRAHEI. &c.

Oratio

D. IOHAN: IESSENII.

Nix quenquam ego, Illustres, Generosi, Nobiles, Amplissimique omnium ordinum Viri, tam duri cordis esse existimo, quem inexpectatum amici, etiam vulgaris, mortis nuncium non commoveat. Certè quos necessariorum, eorumque, qui vitæ autores ipsis extitere, aut quibus iij etiam lucis huius caussa fuerunt, vel à quibus beneficio affecti aliquo sunt, occubitus vehementer non conturbet, hos ego saxe potius, quam homines, pronunciari. Et quidem luctus huiusmodi, cum inter paucos sit, unam vel alteram domum non egreditur, aut saltem extra unicam sese non exerit civitatem, quandoquidem priuati alicuius commodi jactura singulos non attingat. Communis vero boni privatio, quoniam cunctis vim inferat, omnibus damnum ad fert, indequè profectus dolor merito quoque omnes exercet; et tanto gravius eius amissio, cuius usus fuerat in vita maximus. Quem vero vestrum, per D E V M immortalem, ingens illud Naturæ bonum, Generosum dico & Nobilissimum Virum, Dn. Typhonem Braheum, Equitem Danum, cujus nomen per totam Europam diu jam exauditum est celeberrimum, latere potest? Et profectò ne in hominum quidem censu, nedum literatorum ordine reputandus is, qui ignoret, quantis beneficijs literatorum genus is auxerit, divinis plane et nullo unquam ævo intermorituris ingenij sui monumentis, quibus quæ in cœlestium motuum ratione priscos fugerant plurima, indefesso labore, feliciq; operâ, nos & posteros nostros dexterimè instituit. Vnde

de si, qui vivimus, vel invidiæ tabe affecti, vel ignorantia febri ægri,
 ingrati istud diffiteri, & scientes videntesque, ignorare velimus: po-
 steritas tamen, si quæ modò ulla futura est, eaque erudita, æstimatu-
 ra, maximopereque istud deprædicatura. Hunc vos virum tantum,
 Astronomiæ restauratorem, cæterorumque illius artificum hoc secu-
 lo facilè principem, ante oculos vestros videtis depositum, videtis
 mortuum, quem fato funclum passim nunc inaudiunt exteri, famâ
 certè omnibus ingratissima; qui certatim paulò post condolentia suæ
 atque luctus publicum edituri sunt testimonium; quibus etiam, du-
 bium citra ullum, istud in votis nunc est unicum, ut, aliâ cùm re ipsum
 prosequi amplius nequeant, saltem funerationis postremo officio no-
 biscum præsentes afficiant. Quantò igitur magis nobis, qui adsumus,
 & quorum oculis triste hoc spectaculum obversatur, istud velle &
 præstare maximè convenit? Quod etiam, & frequentes, & lubentes,
 agimus, unâquæ tristi hoc vultu, gestuque, afflictissimos ipsius hære-
 des erigimus, nec parùm consolamur. At me, ut verum fatear, hæc
 magis magisque ad luctum invitant, in primis cùm apud animum re-
 peto meum, inopinatum & subitum occubitus Tychonis nuncium,
 primum in funestas ædes ingressum, ubi coniugem honestissimam
 præ dolore sibi fermè exemptam & semimortuam, lecto affixam; e-
 ducatissimam sobolem, obvolutâ facie, in tenebris, humi sedentem
 & gementem, parietes pullatos, turbatam familiam totam; denique
TYCHONEM meum feretro impositum, prius mortuum aspexisse,
 quam ægrotantem percepisse: eundemq; adhuc intueor, eo planè
 affectu qui solatium expectare potius, quam id præstare alijs debeat
 vel poscit. Sed in tanta animi mei consternatione, quod me & vos o-
 mnes fortassis reficiam, illud hoc tempore, quod passim usurpari so-
 let, mihi occurrit, impatientius eos solum plorandos, quorum turpem
 vitam inhonesta mors insecura sit; haud verò mori, quos virtus ipsa

DE VITA ET MORTE

præstet immortales. Id si sic habet, veluti verissimum est, T Y C H O
 noster mortuis haud erit accensendus: quod omnium sese faciebus
 inferat virtus conspicua, ad cuius lucis clarissimos radios excæcari ne-
 cesse sit mendaces noctuas. Nam si quis clarâ patriâ natus, celebris
 judicandus; si generosis ortus parentibus, primam virtutis fementem
 accepisse putandus; si liberaliter educatus, liberalis & ipse habendus;
 si exelso ingenio præditus, sublimium disciplinarum adore incensus,
 ijsque occupatus, exelsus & ipse existimandus; si ex fortunæ bôno-
 rum affluentia felix censendus; si ingenii, editis in publicum in-
 uentis & monumentis, planè diuinis, is tantò excel tentior aliis,
 quantò sese alij hisce inferiores; si regibus, virisque principibus
 ob hæc charus, fortunatus exclamandus, si clarorum & magnorum
 hominū applausus & collaudatio, laudatum & ipsum efficit; si com-
 modus vñus thalami; si morigera soboles; si denique placida mors,
 etiam atque etiam beatum præstare possunt: profectò T Y C H O N E M
 nostrum omne hic tulisse punctum, pro virili meâ ostensurus sum.
 Et quanquam optarim, alteri cui piam, cui maior dicendi vis, minor
 autem ex luctu animi perturbatio, hasce partes iniunctas esse: tamen,
 cum de eo viro verba mihi facienda sint, qui scipsum, etiam me tacen-
 te, cum in viuis esset, bonis omnibus prolixè probauit; ea etiam suppe-
 rat rerum copia, ut quid è tantò dicendorum numero, pro temporis
 angustiâ, potius omittendum, quam commemorandum, cogitare ne-
 cesse sit; onus hoc mihi imponi tantò facilius passus sum. Quò etiam
 perduxit plurimi temporis liberalis & suauissimi nostri conuictus,
 amoris mutui, mutui officij recordatio, & denique hospitiij nunc mei
 destinatio paulò ante mortem amicissima, & insuper in ipso deside-
 rium mei hoc postremum. Veritatis igitur simplex cùm sit oratio,
 non est, quod à me verborum ampullas, aut ullum insolentem ser-
 monis habitum, hic expectetis; quandoquidem deformia fucos desi-
 derant

D.N. TYCHONIS BRAHEI.

derent & glaucomata, nullâ cerussâ indigeat per se decora facies, párq;
 sit vt orationis nostræ indumentum respondeat formæ vestitus. Pro-
 inde multa me paucis, illustria humilibus, læta tristibus proferre, pa-
 tienter admittite. Patriam ergò quod attinet, ea TYCHONI nostro Da-
 nia est; quæ aliquot iam ante Christum natum seculis regiâ dignitate
 clara, plures semper sagatos, quām togatos, genuit: Iulij Cæsaris mi-
 minas animosè contempstis, impetus illatos viriliter depulit, & cum
 vicinis populis frequentia bella gessit. Incolæ quibus Rex imperat,
 in equestrem & plebeium statum distincti. Inter equestris ordinis
 homines, qui inibi sanè amplissimus est, primario loco Brahei repu-
 tantur, qui ex Sueciâ, jam olim reges comitati, splendidissimis feudis,
 ob virtutem, fidemq., in militiâ constanter præstitarunt, in Dania ditati-
 sunt. Ante sexcentos annos unum atque alterum ex hac familiâ ad
 regiæ dignitatis fastigium evectum, in annalibus Danicis legitur:
 Non pauci quoque Monasteriensem Episcopatum illum aureum su-
 perioribus temporibus administrarunt. Quin & hodie in Sueciæ
 regno nobilissimo ex Braheis orti supersunt qui Regi proximi Co-
 mites salutantur. Et coram aspicio Inclytum & Generosum Do-
 minum Dn. Ericum, Comitem in VVesingeburgk, Liberum Baro-
 nem in Rhedebhollen, Dominum in Lindtholm, qui ut domesticum
 infelicem absens dolet patriæ statum, sic funeris agnati sui præsens
 spectator tristissimus. Braheos genus suum ad Gostavos, Suetiæ Re-
 ges, non in justè referre, vel nummus quidam argenteus, juncorum ma-
 nipulo notatus, à Regeq; Iohanne III. signatus, confirmat. Nam co-
 insigni ad stemma deducendum, comprobandumq; suum omnes utun-
 tur. Natus est TYCHO noster, anno Christi 1546. decimo quinto De-
 cembbris, inter nonam & decimam horam matutinam, Knudsturpij, in
 Scania siti, patri Ottoni, Viro militari & magnanimo, primogenitus:
 matre Beatâ, ex vetustissimâ Billorum familiâ ortâ, quæ septuag-
 naria

DE VITA ET MORTE

naria haec tenus superstes audita est, per plurimos annos vidua; fœmina gravis, pietatis & pudicitiae toti sexui exemplum. Hæc filium suum sollicitè admodum educavit ad sanctitatem & virtutem cohortata sedulò, cui is vicissim omne præsttit obsequium: Quæ indoles egregia, in prima succrescente ætate, patruo suo Georgio Braheo admodum grata ipsum eò impulit, ut, cùm liberis careret proprijs, hunc adoptatum sibi asciverit, domi parentis loco, pædagogi operâ informari, donec decimum & sextum ætatis annum prætergressum Lipsiam emitteret, ubi, summa alacritate literarum bonarum viam ingressus altiorem, in ijs pauxillo tempore ita progressus est, ut excelsi ingenij signa ediderit manifesta. Naturâ propensus erat ad cœli studium, cui tam diligenter incumbebat, ut, invito præceptore domestico, (cui juris studium cum discipulo tractandum in junctum fuerat) libellos astronomicos passim coëmperet, sineque intermissione perlegeret, Bartholomæo Schulteto, tûm studiorum caussâ Lipsiæ degent, clâm in consilium exhibito. Noctu sereno cœlo, pædagogo inscio, lecto se se subducens, sidera omnia è globo exiguo absque magistro etiam addidicit, velut etiam radio astronomico Planetarum motus diligenter observavit, atque sic integrum triennium Lipsiæ exegit; id quod & posteà, VVitebergæ & Rostochij, sedulò & constanter continuavit. Postmodum, cùm peregrinandi ipsum invasisset desiderium, Augustam Vindelicorum profectus, inibi in consulis Iohan. Baptista Henzelij horto maximum Quadrantem ligneum erexit, veluti & aliud, quod Sextantem dicunt, instrumentum, quibus creberrimè syderum motus exploravit. Inde in Italiam properans maximam illius partem perlustravit, atque de hisce disciplinis, cum viris, harum peritis avide multumque contulit, unde indies magnam Astronomiæ notitiam indeptus est. In patriam per Helvetiam regressus, Basileam Rauracorum, aut vicinum aliquem locum, sedem vitæ delegerat, non folium

solum ob loci celebritatem, virorumq; doctorum, illic commorantium, complurium convictum, sed etiam quod regio isthac, in trium amplissimorum regnum concursu, Italiam, Galliam, & Germaniam jungeret, e quo per crebriores literas cum eruditis agere commodius posset. Quod dum serio secum constituisset Tycho, Rex Daniæ FRIDERICVS II. Princeps literatorum amantisimus, de hoc ipsius proposito certior factus, accersitum pluribus dehortatus est rationibus, utque in patriæ potius gloriam domi studia hæc urgeret & perficeret, adhortatus. Et ne aulicis strepitibus, aliiisque impedimentis, turbaretur, HVENNAM, Hellesponti Insulam, Latinis Venusiam dictam, ultra obtulit : Ex Camerâ item annuos certos reditus exsolui iussit. Hanc Tycho acceptans conditionem insulam ingressus est desolatam, quam breui tempore splendidissimis quibusdam aedificiis habitabilem, veluti & egregiis hortis, agris, piscinis, amaranth & foecundam, cultissimamque effecit. Instrumenta motibus coelestibus, accuratissime obseruandis, idonea, quæ iam Pragæ in Curtiano Palatio viua aspicitis omnia, magnæ molis, at maioris artificij machinas, fabricauit quamplurimas. Ex Academiis studiosos, pictores, sculptores, cartopæos, typographos, omnisque generis artifices alios accersiuit, ipsis victu & amictu liberaliter prospexit, salario item distribuit. Illic dies, noctesque, visum, lectum, auditum, scriptum, pictum, sculptum & fabricatum. Summatim laboratum, vnicèque cœlum spectatum est. Horum operum fama mare traiecit ipsum, yniuersam Europam penetravit, eaque ex omni parte inuitati, cateruatum, quotidie, spectatum accurrerunt plurimi, quos hospitaliter exceptit omnes, & pro dignitatis ratione singulos, Reges, Principes, horum Oratores, legatos, Comites, Barones, Nobiles, Studiosos; imò tabellarios; quæ quanti sumptus res fuerit, cuius aestimare facilius est, quam imitari. Nam, quod ipse scriptis suis publicis testatur, de peculio proprio, ultra centena millia,

joachimicorum, lauda bili ædepol prodigalitate, in Astronomica impedit. In hac Insulâ per hosce labores nata TYCHONI est NOVA ILLA MUNDANI SYSTEMATIS HYPOTHESIS, quâ hanc, quam inhabitamus, Terram, totius quidem vniuersi medium statuit, motus tamen omnis, secus quâm Copernicus voluit, expertem: nec etiâ iuxta hanc orbium omnium secundi mobilis centra versari, quod Ptolomæo visum est, permisit: Sed ambo solum modò mundi lumina, & vna remotissimam omnium aliarum contentricem, Octauam Sphæram, in circumuolitionibus suis, Terram, tanquam centrum, spectare indulxit: reliquos verò quinque planetas circa solem, veluti regem suum, gyros ducere, ipso in omnibus illorum revolutionibus, in medio constituto, affirmavit. Hoc ingeniosissimo inuento cœlestium apparentiarū omnium exactissimas rationes reddidit, hoc obscura illustravit, dubia explicavit. Stellas fixas mille multoties & diuersis instrumentis, nec mechanice, sed per triangulorum rationes, viginti & vnius anni labore pertinaci & indefesso, accuratissimè restituit, absque quarum rectificatione haud ullus constaret verus cuiusq; planetæ locus. Solis quoque & Lunæ motus quâm emendatos hic reddiderit, censere artificum est & laudare. Parens quoque diligentiam circa Planetas reliquos adhibuit: Neque quicquam, quod ad divinæ Astronomiae institutionem, perfectionemque, facere noverat, unquam vel segnis intermisit, vel invidus dissimulauit, occultauitque: id quod partim iam editi ipsius in lucem libri, partim excudendi, prolixè demonstrant. Astronomia mechanica, quam VVandersburgi, arce Ranzouianâ, ad Hamburgum sitâ, propriis typis, & ichnographiis elegantibus, primo egressus sui ex Daniâ anno publici iuris fecit, instrumentorum fabri-
cam & eorundem usum, fideliter commononstrat: sine quorum ope & subsidio vix vlla observationum constaret certitudo. Stellarum autem fixarum, abs se perfecta, restitutio reliquarum inerrantium merito prin-

tò principium habetur necessarium & fundamentum: quod reliquo-
rum planetarum rectè demùm sequitur instauramentum. Postremum
opus, citra quod frustrà suscipiuntur alia , prædictionum formas in-
geniose explicat. Atque hæc, ni fallor , vniuersæ Astronomiæ forma
est, ad quam mihi TYCHO quoq; noster scriptiones suas direxisse vide-
tur. Et iā profectò ex 36. an. certissimis obseruationib. absolutissimū,
quod ab eo vnicè & diu expectatum , in publicum emisisset Astrono-
miæ Theatrum , nisi migratio ipsius è patriâ, & inde usque loci ali-
quoties mutatio , operæ moram inieciisset perniciosem: cuius mutatio-
nis & discessus ipsius cauſas, quas perhibuit graues & necessarias, alios
malo commemorare. Verùm hanc temporis jacturam facile resar-
ciisset commodissimum otium, quod ipsi ante annos tres Augustissi-
mus Cæsar RUDOLPHVS. Imperator secundissimus, fecerat clementis-
simâ in Bohemiam euocatione, & sustentatione liberali, nisi, proh fa-
tum implacabile, hunc dira mors, diuino P R I N C I P I , & nobis omni-
bus, insperatò ademisset. Nihilominus ne quis frustrà ipsum vixisse, &
cœptum tantum, non verò absolutum , ipsius opus existimet, sciat, ex
tot annorum luculentis obseruationibus, quas, thesauri loco, sibi sem-
per proximas & custoditissimas habuit, quasque, Daniâ excedens , na-
ue expositas, eo modo, quo aliquando Iulium Cæsarem, magnâ pugnâ
& clade elapsum, suos ferunt commentarios, allocutus & exosculatus
est, habere hæredes, quibus etiam hasce , iā animam agens, serio com-
mendauit , ædificii Astronomici sufficientem materiam, cui formam
inducere possent Viri tres egregij , & TYCHONI, mathematicarum di-
sciplinarum peritiâ, noti & chari , & aliquandiu domestici , Doctor
Melchior Iostelius, Magister Christianus Longipontanus, & Magister
Iohan. Keplerus , inter cuius manus hæc omnia nunc verlantur. Et
quanquam Dn. TYCHO BRAHEVS , vt ad iuuandum commune bonum
vnicè natus, sic ad præstandum non tantum per totam vitam propen-

DE VITA ET MORTE

sus, sed sollicitissimus fuerit, adeò ut nullum laborem subterfugerit, nullis sumptibus pepercerit: nihilominus, uti mos mundi huius est, aliquot hominum (si etiam tales homines sint) reprehensiones evadere non potuit. Alijs enim ab auitâ degenerare virtute visus est, quod equestris ordinis, & grauissimæ autoritatîs, homo, literas, & ex hisce mathematicas disciplinas tractaret, nec priuatim tantum ijs deliciaretur, (quo fortassis apud hosce veniam impetrasset aliquam) sed inde etiam publicam expectaret laudem atque gloriam: Dignus reputatus, cui nobilitatis ademptum resignaretur priuilegium. Huiusmodi domi & foris sustinenda compluria ipsi fuerunt judicia; solo risu, veluti & solebat, refutanda simplicitas & rudis ignorantia. Quod si enim inscitia stemma meretur, quis agrestibus futurus nobilior? Scientia insignes efficit, quamnam mathematicâ potest nominari præstantior? id quod docti intelligunt. Verum tolerabilis isthæc quodammodo fuerat judicij infirmitas hominum, errore potius, quam studio, eò dementiae prolapsorum. At ab ijs, qui eruditionis titulis infolescunt, qui literarum & morum bonorum professiones sibi vendicant, imò ab ijs, de quibus optimè semper, suomet ipsorum etiam testimonio, meritus fuerat, falsas criminationes, infamesq; calumnias, exspectare & perferre, res mihi videtur longè impatientissima. Hoc pacto, ante annos pauculos, quidam ingeniosus & doctus, sed absque religione & virtute homo, tetricum & famosum contra præstantissimum hunc virum divulgavit scriptum, quale in hoc genere non vidi antiquitas, nec fortassis spectatura est unquam posteritas. Non sat fuerat infamatori illi plagium committere literarum, & Tychonis Hypothesin, Vraneburgi repartam, fallariè pro proprio invento venditare, nisi etiam Virum aviti generis, summæ eruditonis & inculpatissimæ vitae, cum totâ ipsius honestissimâ familiâ, sexcentis contumelijs & totidem mendacijs, apud alios si non deforma-

tum,

tum, suspectum saltem reddidisset. Et profectò jure actum cum hoc fuisset, velut etiam jam agi cœptum fuerat, nisi mors feram illam singulari beneficio affecisset, & pœnæ subduxisset commeritissimæ. Sed quemadmodum Tycho ipse se se, dum viveret, contra ejusmodi calumnias, conscientiæ innocentia, plurimorum item Illustrium & doctorum Virorum judicio, consolatus est: sic etiam cuilibet rectè sentienti eadem hæc non abundè non possunt satisfacere. Ob ingenij & doctrinæ excellentiam, nominisque celebritatem, Invictissimus Cæsar RUDOLPHVS, Princeps sapientissimus, (quem meritò primo loco nomino) in aulam suam acerbitum voluit. FRIDERICO vero II. Daniæ Regi, tam charus, tam magnus, tamq; bonus habitus, ut nihil, quod majoris momenti fuerat, absque hujus scitu susciperet. IACOBVS III. modernus Scotiæ Rex, carmine TYCHONEM laudavit. ERNESTVS, Elector Coloniensis, pluriùm huic semper favit. GUILIELMVS, Hassiæ Landtgravius, per multos annos, literis, de rebus, ad Astronomiam spectantibus, cum ipso certavit: quæ primo epistolarum ipsius libro editæ continentur. VDALRICVS, Dux Megapolitanus, quò in Daniâ ipsum retineret, nihil non tentavit. Longum foret omnes, per Europam, ex imperiosâ familiâ natos, defunctos & superstites, quorum ad TYCHONEM clementissimæ extant literæ, & spectantur munera, huc accensere. Sed eruditorum, Di j boni, quot exaratarum ad ipsum epistolarum volumina, abstrusis quæstionibus plenissima? Nec ullum hoc seculo opus eruditum, & in Philosophiâ egregium, divulgatum, in quo non TYCHONIS nomen aliquoties legatur, in quo non ad ipsius autoritatem provocetur. Et, ut è plurimis paucos nominem, Franciscus Patritius, Clavius, Scaliger Iosephus, Vlmus, Maginus, Röslinus, honorificè hunc, & frequenter, scriptis suis compellant. Quis igitur tam exmens erit aut sensus reprobi, qui non tot Illustrium & doctorum virorum candidis de DN. TYCHONE censuris ipse etiam

subscripturus sit, veritatique calculum adjecturus suum? Non Deum
 TYCHONEM facio sed hominem fuisse, & scio, & affirmo, cui nobiscum
 omnibus errare arque labi fuit commune. Non diffiteor quoq; aut
 pernego, & suos ipsum habuisse nævos, quibus mortalium haud ex-
 pers ullus est. Istud tamen, coram quocunque ~~erectâ~~ cervice testari
 possum, & testor quoque, totis illis novem mensibus, quibus, trienni-
 um ante, VVitebergæ cum familiâ mihi convixit hospes, eum sese
 gessisse erga Deum & Homines, quod Christianum & literatum ho-
 minem apprimè decuit: cum conjugé honestissimâ suique observan-
 tissimâ foeminâ, maximâ vixit concordiâ: liberos, ex octo adhuc sex
 superstites ad pietatem & modestiam a fluefecit: filios, qui ipsi duo, stu-
 diis, acu & colo filias occupauit, odio peccatorum seminario, infensi-
 simus: nec diffluere cæteram quoque familiam passus est. Cōforti suæ
 facilis; seueritate verò reliquos continebat in officio; erga peregrinos
 comis; hospitalis; liberalissimus in pauperes. Verbis ipsius veritas, &
 breuitas; gestui & vultui grauitas; consilio prudentia; factis felicitas
 inerat. Nihil fictum, nihil simulatum in ipso, sed scapham sca-
 pham appellabat; vnde omne, quod sustinuit, odium. Nihil in ipso
 humile, nihil deiectum, sed sublimem ferebat supra omnes fortunæ
 minas animum. Nulla in ipso, præterquam temporis, animaduersa a-
 uaritia: ipsi vita studia erant; deliciæ verò meditatio; diuitiæ scientiæ;
 virtus nobilitas; religio dilectio. Fastum detestabatur omnem, omnem
 inanem sanctitatis iactantiam. Non iræ tenax & offendionum, sed ad
 condonandum facilimus; vtque vno dicam verbo, quod ab alijs expe-
 citabat, idem promptissimè præstabat singulis. Prodesse cunctis stude-
 bat, nocere vero nemini: Haberem, quæ plura de ipso verissimè prædi-
 carem, si id, qui me grauiter exercet, lucitus sineret, nec nossem vobis
 aliâs hæc omnia satis superque cognita & perspecta. His animi doti-
 bus T Y C H O noster præditus, cum viueret, quibus etiam nunc in ani-
 mis bo-

mis bonorum viuit, & victurus perpetuò est. Has exornarunt fortunæ bona , quæ hæreditate consecutus fuerat amplissima, veluti insuper sperare poterat olim maiora. Neq; etiā corporis hūc destituit bona atq; decus: erecta statura, firma & virilia latera, facies decora & aperta, quā ante annos triginta Rostochij quidā noctu, ausu prorsus sicario , læsit, vestigio ad mortē vsq; semper conspicuo. Valetudine antehac semper vsus fuit prosperrimā & inoffensā, quā deinceps loci mutatio & ipsam paulatim immutauit, nutantemque reddidit: vnde& ipse breuioris vitæ coniecturā desumpsit. Aestate præteritā deteriùs longè habere cœpit , quod tamen, quantum potuit apud suos dissimulauit. Crebriores cum amicis lætitias abrumpens de morte sermones instituit: quin & domi à familiâ intereâ temporis plurima animaduersa prodigiosa , veluti & meus aliquid Genius præsensit. Nam co ipso , quo ægrotare hic cœpit die, ego historiæ Anathomiae Pragensis finem imponens VVitebergæ, atque ad lectorem præfationem amanuensi meo dictans , plurimumque fautorum & amicorum nomina recitans, de repente hæc iussi scribere: Tu vero, Generosè D.N. T Y C H O , fermè mihi excideras. Nam ignoro hactenus cœlum an terrā potius habites : num suspicias, an despicias. Salve tamen mihi cum T Y P O T I O nostro , (quem similiter ignorabam mortuum) vbiunque sis, plurimum. Dies , qno in morbum incidit, i3. Octobris erat, qnem ipsi intempestiu: inuitauit verecundia. Ad Illustrissimi enim viri cœnam cum aliis vocatus hospes, vrinam suppressit, quæ, confessu protracto aucta, vesicam ita distēdit, vt, quasi luxata, postmodum excernere volēti, ampliùs non obedierit. Hinc subsecuta iſchuria, & doloris vehementia, quā, cucurbitæ instar, attractus sanguis visicæ phlegmonem induxit, quam illicò , vt solet, febris comitata continua , & ab hac leuiuscum exortum delirium. Qui affectus eò à me designatur deduciùs , ne veritati forsitan vis fiat commento alienissimo. Nocte, quæ ipsius mortem præcessit ultimâ

DE VITA ET MORTE

obtinuit eas à morbo inducas, vt magnâ facilitate & consideratè plurima ordinari. Et quemadmodum poeticæ à pueris vñq; fauens studiosus expeditum & elegans fudit carmen: ità morti vicinus vere cygnarā canere prolixè auditus est, quam etiam multoties suos iussit excipere: ardentissimos ad DEVM, pro concessâ vitæ usurâ, pro exhibitis innumeris beneficiis, pro publicâ concessâ pace, pro tributâ toties CAESARI lætâ victoriâ, proq; bonis abundè in commune collatis omnibus, hymnos modulatus est; pro placidâ animæ emigratione, pro cœlesti diuersorio, profundis suspiriis supplicauit; Ecclesiam, Rempub. suosq; omnes diuinæ protectioni commendauit; curam egenorum habere sine respectu omnium suis feuerè iniunxit; piè & honestè viuere, diuinumq; sperare auxiliū iussit. Atq; sic, inter preces & cohortationes, nobis omnibus & vitæ huic valedixit, tam tranquillè, vt deficere nec visus sit, nec auditus. Sic itaque die ab hinc duodecimo, qui erat 24. Octobris, cùm annos vixisset 54. menses 9. dies exactè 14. humanis exemptus est vir Illustris & Generosissimus Dn. TYCHO BRAHEVS, singulare Naturæ beneficium, & literaturæ ornamentum; quem non tam clara patria, nobiles genitores, corporis, fortunæq; bona alia, quam excelsa mens, & diuinum ingenium, carum amabilemquè principibus, doctisq; viris, adeoq; vniuersis, præstitere, cuius mors, quam pia & honesta vita præcessit, haud mala esse potuit: eius nūc exuicias, & quicquid in ipso mortale fuit, terræ committimus, officio humanitatis vt postremo, sic maximo: pats ipsius verò melior, hoc est, anima, IESV CHRISTI seruatoris nostri sanguine preciosissimo redempta, cœlum, quod anteà suspexit & meditatus est, cum beatis omnibus, inhabitat, cunctaque hæc inconstantia despiciens, vitam iam viuit verè immortalem.

Epitaphium.

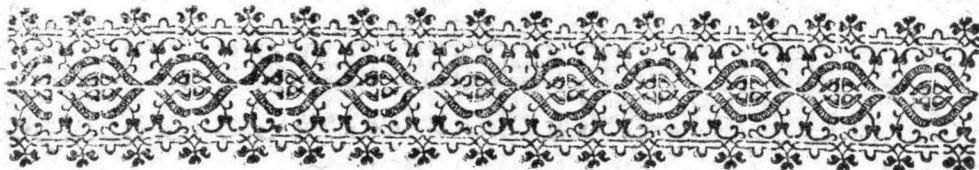
Iam dudum sursum, nunc primum specie deorsum,
Despiciens mundum, suspiciensque Deum.

DISTICHON ANNVM, MEN-
SEM ET DIEM OBITVS O-
STENDENS.

OCTOBRIS VI Isa est Ut LVX VICeSIMa
q Varta,
AVLa sVbIt CæLI te Genrosf TyCho.

A. I.

C

ELEGIA IN OBITUM EIVSDEM Dn. TYCHONIS BRAHE.

TV quoque funebris pars haud incognita pompa,
Appositos lacrumis funde Elegia modos.
Terrigenas animis potuit qui sistere cœlo;
Terrigenum tumulo conditur ecce manu;
Assuetosque oculos cœlestem pandere lucem
Fusa super tenebris in uida claudit humus.
Gratuler ambiguum est, an laxem frena dolori?
Dum meditor, lacrumas utraq; causa ciet.
Infelix mundi soles, homo dedito mundo;
Emundo reliquum quidtibi parca facit?
Quando etiam lethe Sapientia mergitur undis,
Divinasq; animi mors populatur opes:
Nec jam sideria frigentia pectora curæ
Demulcent solitis vitâ abeunte modis.
Si pars est hominis melior, mens edita cœlis,
Vilia si terra pondera corpus habet;
Si probat ipse Deus, pecudum contemnere vitam,
Pinguis non ventri thura adolere deo:
Sed memorem esse sui, celeresq; patrare per annos
Dignum aliquod tanta nobilitate decus;

*Si potior mentis quā m̄ corporis ulla voluptas,
Pulchrior illius si, meliorq; labor;
Si patrias animo praſtat decurrere ſedēs,
Et laudem autoris commemorare Dei:
Debuerant euidem pulchra molimina mentis
Occidui fato corporis eſſe ſuper.
Nunc veluti nigris fulgens in nubibus arcus,
Has ſimul ac venti diſſoluēre, perit:
Non ſecus aſtrorum tot jam quaſita per annos
Notitia, Eſceleris mobile mentis opus,
Quod viſum Vranie fertur mirata ſub aſtris,
Exempli ſenſus obſtupefacta ſui:
Heu mihi, non potuit moiu ſuper eſſe cerebri,
Nec niſi prægrefſis ſenſib; ire comes.
Scilicet ipſa etiam quondam pulchra aſtra peribunt,
Et res iſtabiles fluxa ſigilla decent.
Scilicet exiguum eſt, Eſ vasto ex aq;ore gutta
Quicquid ſideriā de ratione teſes.
Vt q; babit floris lux irradiata colore m,
Ipſa ſibi nullus de Phaeſonte color:
Non aliter viles ſenſu monſtrante figuræ
Mens hominis, crasso corpore merta, videt.
Aut tenue aut nihil eſt, ſpecies aut proxima vero,
Aut pars in promptu eſt, pars adoperta latet:
Divinos puro donec de fonte liquores
Corporis ē vinclis, morte ſoluta capit.
Non igitur miser eſt, lacrumis non aptus acerbis,
Solatur domini quem modō blanda manus,*

Oblitum levium, capiat quô maxima, rerum,
Iam vacuum curis, improba vita tuis.

Non poteras lethum pulchram prævertere palmam,
Arte triumphatâ, sideribusq; venis

Non poteras penitus doctrinam extinguere mentis;
Quam spargit toto plurimus orbe liber.

Audijt hinc virtus magnas Pæana per urbes,
Posteritas omnis quem benè grata canet.

Gratulor hanc meritò sortem. Sed causa doloris
Non levis à nostrâ nunc mihi parte venit.

Non mea tam longæ jungam suspiria pompa?
Nene hilarem jubeat publicus esse dolor?

Nam velut si quâ stagnantibus incidit undis
Scrupulus, & fluctum motio prima dedit;

Addit se in spacium, viresq; acquirit eundo
Circulus, atq; omni litora parte ferit:

Non aliter, qui jam Pragensi mœror ab urbe
Nascitur Eois occidusq; plagis,

Regna per & gentes, magis ac magis auctior, errans
Conturbat vestrâs Auster & Eure domos

Dania cum primis Brahem patria plorat,
Iamq; suum Atlantem non ab iisse velit.

Illustrisq; domus, columen, Braheia, regni,
Occubitu Solis, lumine cassâ, sui,

Luget & ad luctum socios vocat ordine Billos,
Rudros, Rantzovios, pulchraq; ferta Rosa.

Stemma viri fulgens, regnum sibi vindicat unum:
Doctrinam censem omnia regna suam.

Fama

Fama Caledonium longè trahabit in orbem
Signaq; mæroris Rex Jacobus dabis,
Musarum cultor celebris, tecumq; per orbem
Musarum quotquot mystica sacra colunt,
Seu princeps ditione potens, seu Flamen honore,
Quos loquitur propriâ pagina scripta manu;
Seu quocunq; loco stellarum conscius artis,
Cui fuit in voti parte, Tychoonis amor.
Non ita fatidicas ibant crebra agmina Delphos,
Sollicita ambiguos aure notare sonos:
Quam super arcano cœlorum plurima motu
Brahæas adiit litera missa manus.
Conticuit vates, migrant oracula terras,
I, quæc hinc alios Delphia turba deos.

Astro
comm
tio
TV verò ante alios Cæsar, ter maxime Reges
Non aliquem motum corde latente capis?
Venerat immitti Phenix dilapsus ab Arcto,
Atq; in Tentoniâ nidificabat humo.
Phenicem propriâ voluisti cernere in aulâ:
Non alia imperio dignior ales erat.
Venit summa dies, prepararunt fata receptum
Phenicem flammis Phœbe adolere tuis.
Quod minus hunc flocci credam Te pendere casum
Impedit officium, dive Rudolphe, tuum,
Armatum Imperij depellere finibus hostem,
Tutari pacem justiciamq; domi,
Et studia atq; artes validas plantare per urbes,
Vnde hominum capiat commoda multa genus,

Percipiatq; Dei justas sapientia laudes:

Hæc sunt imperij munia summa tui.

O utinam nunquam tua sceptræ fatiget Erinnis,

Arma domini nemo concitet, arma foris,

Nulla intemperies languentia corpora tentet,

Quod satis est, fundat terra, petantq; manus.

Non ideo nulli cingant tua lymina fasces,

Non minor hinc regi retribuatur bonos:

Te duce certatim speculentur sidera cives,

Quantaq; divinae sint monumenta manus.

Scilicet hac una est divini meta laboris,

Hæc hominum decuit vita beata genus,

Hanc equidem Eois vitam vixisset in hortis,

Si posset vetitis abstinuisse bonis.

Nunc immorigeros Nemesis divina, magisq;

Trux hominem duro pectori plecit homo.

Terra homines plecit, tribulos committat aristis,

Torruda nunc æstu, nunc adoperta nive.

Hinc genus Adamidum duras damnatur ad artes:

Sidere à cunctis non vacat arte frui.

Hanc tamen esse tuam voluerunt numina curam,

(Parimmortali regia turba Deo)

Has etiam ingenuas in sceptræ reponere curas,

Quoq; potes, arctas amplificare, modo.

Tempora nobilibus condunt pereuntia signis;

Ætatem mundi pectora bruta docent;

Quanta sit, expediunt, cœlorum condita moles,

Quamq; sit humane commoda forma domus.

*Ne velut ignota vivat peregrinus in urbe
Terrigena, hospitij nescius ipse sui.*

Incipe mortalis, stolidos deponere fastus

Quantula de mundo portio, quæ so, tu à est?

Quin etiam humanos adjutant gnaviter usus

(Ores ingratissæpe iteranda viris.)

Vranien facunda Ceres Bacchusq; loquuntur,

Fauni Capripedes, Arcadiusq; deus,

Vranie instabilem constringit Nerea nautis,

Æolia, Vranie sub juga, castra dedit,

Hac avis Hispanos alium deduxit in orbem,

Huic cessit clausas gens tremefacta fores,

Vranie Batavos savâ servavit ab Arcto,

Quos fugit multo tempore clausa dies,

Tanta dedit quondam custori premia dives;

Non equidem cunctas, credite, fudit opis;

Claudit inexhaustam gremio prædivite gazam,

Dat nova non pigri munera, culta, viris.

Vim cali reserate viri, venit agnita ad usum

Ignota videas commoda nulla rei.

Clausia aperire labor: sed apertis, non labor, uti

Natura, ingenio, vim reserate viri.

Mi quoq; Diva potens, propius perculta, dediti;

Ne cruciet mentem vana supersticio.

Dulcia non poterat compescere somnia Noſes

Suspicio magnos fecerat astra, Deos:

Forte etiam magicas venisse promptus ad artes,

Eliciens Orco, quos regere astraputant:

Intima quantisper non ad penetralia veni;
Explorans vires lux animosa tuas.
Consulat astrorum vires, quicunq; laborat
Cum fructu vetitis obvius ire libris.
Tug, adeò immanes terris avertere pestes
Si (quod Sacra jubent.) direc Rudolphe cupis;
Si tibi sunt cordi miser& nova commoda vita,
Gloria si summi, cultus amorg, Dei:
Hanc etiam clemens studiorum amplectere partem,
Consciam & astrorum perge forere Deam.
Stravisti Scythicum non unâ clade tyramum:
Imbellem ex supera tandem etiam invidiam.
Millia militibus, veniant modò singula Musis:
Neutra gravant redditus in vida lingua tuos.
Si tamen usq; adeò multos rapit omnia miles;
Si cunctas adeò Mars populatur opes;
Servanda est in opit antilla pecunia fisco;
Et nihil est studijs, sordide Rhetor, opus:
Deme catenato preciosa monilia collo,
Sit simplex vestis, mensaq; parca tibi;
Luxuries in opis famuletur publica fisco,
Nam nihil est illis, sordide Rhetor, opus.
Tunc etiam fova & fisco cedemus honores;
Astra locum castris, ingeniumq; dabunt.

Iohannes Keplerus maxstus
posuit.

IN-

INCOMPARABILIS VIRI TYCHONIS
BRAHE Atlantis Cimbrici, & Equitis Torquati
Elogium.

E Duxit, perhibent, immanni mole Gigantes
Simplicibus tellus denuò culta viris.

Hi tentare quidem Cœlos ascendere quondam,
Quos tamen in terram Dū repulere statim.

At nostris alium videoas genuisse diebus,
Ipsum cui Cœlum sarcina parva fuit.

Hic, cui non totus terrarum quæ patet, orbis
Sufficere, eventu judice non potuit,

Hic, dico, ille Gigas, quem fama reclamat, harmis
Astriferos cœlos imposuisse suis.

Hic, voluit stellas flammantes inter Olympi
Vivere, sic scrutans intima claustra Poli.

Vnde refert nobis viator Mysteria cœli,
Quicquid & occulti magnus Olympus habet,

Hinc videoas monumenta viri, qua Cœlitus ipse
Edocetus, nobis conspicienda dedit.

Hac si vidisses oculis Diodore, Mirabilis Stupendis
Dixisses septem connumeranda tuis.

Cedite jam Primi Inventores, cedite tandem
Viribus hic cerebri vos facit arte rudes.

Hei nihil! Quid video? rumpit mea verba quid inter?
O mea quid subitus occupat ossa tremor!

Occidit! hei vobis Cœlum fulgentiaq; astra!
Occidit ipse Tycho summus & alter Altas!

Quid

*Quid vestrum TEIXOS misisti abire Tychonem,
Cui semper vestri maxima cura fuit.
Antea quem nobis, ecce, astra dedere benignè,
In vido nunc oculis surripuere meis.
Non ego macresco. Neq; si mihi vera fatendum,
Terra fuit tantum digna tenere virum.
Nunc Tycho ipse SVO speculans spatiatur Olympo,
Atq; ipsi specula est, quod fuit ante scopus.
Ergo sui voti compos jam despicit alto
Osorem, dicens: Nil tua dira moror.
Nil tua dira moror, Fortuna & victor & ipse
In terris post hac degere non cupio.*

Paullus Janus Colding
Cimber.

FINIS.

DESP

ICIO

Univ. BIBL.
MÜNCHEN